

Raadsvoorstel

Documentnummer: RV26.0033

Landgraaf, 23 april 2026

ONDERWERP: Ontwerpbegroting BsGW 2027 en meerjarenraming BsGW 2028–2031

PROGRAMMA 0. Bestuur en ondersteuning

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): C.P.G. Wilbach

Behandeld in BenW vergadering van 23 april 2026

Behandeling in commissie Burgers, Maatschappij, Financiën & Algemeen Bestuurlijke Zaken op de voorlopige datum van 21 mei 2026

Behandeling in raadsvergadering van 4 juni 2026

Voorstel

In te stemmen met voorliggend raadsvoorstel en daarbij toestemming verlenen voor:

- In te stemmen met de ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028–2031 van de BsGW;
- Geen zienswijze af te geven voor deze ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028–2031;
- De financiële gevolgen van de voorliggende ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2031 van de BsGW te verwerken in de nieuwe programmabegroting 2028–2031 en het niet via de heffingen gedekte deel opnemen als positieve autonome ontwikkeling in de kadernota ten behoeve van de nieuwe programmabegroting 2028–2031:
 - a. voor het jaar 2027 een bedrag van € 72,6 duizend (waarvan € 61,7 duizend vrijval in de heffingen);
 - b. voor het jaar 2028 een bedrag van € 63,9 duizend (waarvan € 49,3 duizend vrijval in de heffingen);
 - c. voor het jaar 2029 een bedrag van € 50,0 duizend (waarvan € 33,3 duizend vrijval in de heffingen);
 - d. voor het jaar 2030 een bedrag van € 8,8 duizend (waarvan € 9,6 duizend vrijval in de heffingen en € 0,8 duizend opnemen in de exploitatie als autonome ontwikkeling).

Samenvatting

Het Dagelijks Bestuur van de BsGW heeft de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028–2031 vastgesteld en naar uw college gezonden om de raad te informeren c.q. in de gelegenheid te stellen om de zienswijze kenbaar te maken. Het voorstel is om in te stemmen met de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028–2031 en geen zienswijze hiervoor in te dienen.

Aanleiding

Alvorens de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028–2031 door het Algemeen Bestuur van BsGW kan worden vastgesteld in haar vergadering van 25 juni 2026, moet deze conform de regelgeving aan de gemeenteraden worden voorgelegd, zodat de mogelijkheid bestaat voor het geven van een zienswijze. Als deelnemende gemeente in een gemeenschappelijke regeling, is het moment van het aanbieden van de ontwerpbegroting en de meerjarenraming, om invulling te geven aan de kaderstellende taak van de raad. Met het afgeven van een zienswijze wordt de raad die mogelijkheid geboden. Wij adviseren om voor de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenbegroting 2028–2031 geen zienswijze te verstrekken, mede omdat de BsGW bij het opstellen van deze begroting heeft voldaan aan het verzoek, om de bijdragen voor de gemeente te verminderen.

In de nieuwe (meerjaren)begroting heeft de BsGW in tegenstelling tot de voorgaande meerjarenbegrotingen wel een besparing opgenomen. Dit mede na de oproep in de zienswijzen van een aantal gemeenten bij de begroting in de voorgaande jaren. De besparing is enerzijds al enkele jaren geleden ingezet, middels het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP). Het doel van dit plan is te bezuinigen op handwerk door meer te automatiseren en te digitaliseren, hetgeen moet resulteren in een hoger kwaliteitsniveau en een formatiereductie. Dit traject moet leiden tot een structurele lastenreductie van circa € 1,3 miljoen. Deze taakstelling zal in de begroting 2027 circa € 1,2 miljoen bedragen en vanaf 2028 jaarlijks circa € 1,3 miljoen.

Daarnaast in met de kostenverdeelmethodes sinds de begroting van 2025 het maatwerk toegerekend aan de individuele opdrachtgevers en is dit niet meer in de basisbegroting opgenomen. De gemeente Landgraaf maakt momenteel geen gebruik van maatwerk. In de nieuwe (meerjaren)raming is tevens rekening gehouden met een aanzienlijke neerwaartse bijstelling van de proceskosten. Dit op uitdrukkelijk verzoek van de deelnemende gemeenten, om deze post scherper te ramen. Door het financieel verwerken van deze trajecten in de begroting van de BsGW, ontstaat een voordelig effect op de bijdragen van de individuele gemeenten en heeft dit een positief effect op de ramingen in de (meerjaren)begroting van de gemeente Landgraaf.

Kaders

Wet gemeenschappelijke regelingen
Besluit Begroting en Verantwoording
Gemeenschappelijke regeling BsGW

Onderbouwing

Analyse ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028-2031

Indexering

De BsGW maakt in de opzet van haar ontwerpbegroting en de meerjarenramingen gebruik van indexering. De salariskosten van de BsGW zijn geraamd op basis van de CAO Werken Waterschappen. De raming van de ontwikkeling van de salariskosten is gebaseerd op de cijfers van het CPB op basis van de jongste februaricirculaire. Voor de begroting van de BsGW betekent dit een bijstelling van € 806 duizend t.o.v. de voorgaande begroting. De huidige CAO eindigt per 31 december 2026.

De materiële lasten en inhuur worden geïndexeerd op basis van de nationale consumentenprijsindex over de jaren 2023-2027 bedraagt deze tussen de 2,3 en 3,0%. Gekozen is om een het driejaar-gemiddelde 2025-2027 van 2,6% aan te houden. Voor de begroting van de BsGW betekent dit een bijstelling van € 220 duizend t.o.v. de voorgaande begroting.

Renteopbrengsten

BsGW ontvangt rente over de geïnde belastingbedragen, van wege het feit dat deze 2 à 3 dagen op de rekening van BsGW staan. De hoogte van de renteopbrengsten is afhankelijk van de marktrente en kan sterk fluctueren. De renteopbrengsten worden niet in de begroting opgenomen, maar per kwartaal aan de gemeenten ter beschikking gesteld.

Weerstandsvermogen

Begin 2025 heeft BsGW extra kritisch gekeken naar het weerstandsvermogen. De accountant kan zich vinden in de methode, onderbouwing en uitkomst van de exercitie. Het weerstandsvermogen blijft voor de nieuwe begroting binnen de norm en zal daarom niet worden aangepast.

Proceskosten

Ervan uitgaande dat zich geen nieuwe, onverwachte ontwikkelingen voordoen, het aantal bezwaren naar aanleiding van de aanslagoplegging 2026 en 2027 geen noemenswaardige stijging vertoont ten opzichte van 2024 en 2025, de waardeinstijging van de objecten alsmede de tariefstijgingen door de gemeenten binnen de perken blijven, worden de *uitkeringskosten* via de begrotingspost 'proceskostenvergoeding' additioneel verlaagd met € 500 duizend in de begroting 2027 (en verdere jaren).

De proceskosten bestaan uit uitkerings- en uitvoeringskosten. De *uitvoeringskosten* blijven op hetzelfde niveau gezien de gelijkblijvende aantallen bezwaren en beroepen vanaf 2024.

Personele kosten

De besparing is enerzijds al enkele jaren geleden ingezet, middels het Ondernemings- en Ontwikkelplan (OOP). Het doel van dit plan is te bezuinigen op handwerk door meer te automatiseren en te digitaliseren, hetgeen moet resulteren in een hoger kwaliteitsniveau en een formatiereductie. Voor het begrotingsjaar 2027 betekent dit een positieve bijstelling van € 200 duizend t.o.v. de voorgaande begroting. Daarnaast wordt een vermindering op de personele kosten gerealiseerd t.o.v. de voorgaande begroting, door het vervallen de tijdelijke extra fte als gevolg van de implementatie Woo.

Huisvestingskosten

Vanwege een aflopend huurcontract stond BsGW voor de keuze: blijven (en noodzakelijke verbouwingen en verbeteringen laten uitvoeren aan technische installaties en leidingwerk in combinatie met bouwkundige beperkingen voor medegebruik) of verhuizen. Omdat het huidige kantoorpand te groot is als gevolg van hybride werken en met het oog op de toekomst (OOP) het aantal medewerkers en werkplekken verder zal afnemen, heeft een uitgebreide marktverkenning plaatsgevonden naar een nieuwe kantoorlocatie. De BsGW is in een afrondende fase om een nieuw kantoorpand te gaan betrekken, wat naar verwachting een kostenvoordeel van € 200 duizend zal opleveren.

Ontwikkelingen begroting 2027	Effect op netto kosten 2027 t.o.v. begroting 2026	
Zekere ontwikkelingen	Opgenomen in de begroting:	
Indexering salarissen	€ 806.000	cf KN2027 (AB 17-12-2025) obv CPB februari circulaire
Inflatie	€ 220.000	cf KN2027 (AB 17-12-2025) obv CPB februari circulaire
Verschil taakstelling OOP 2027 t.o.v. 2026	€ -200.000	cf besluit (AB 14-12-2017)
Vervallen tijdelijke extra fte a.g.v. implementatie Woo	€ -175.000	cf Begroting 2024 en MJR 2025-2028 (AB 29-6-2023)
Uitvoeringskosten proceskosten	€ -500.000	
Verlaging huisvestingskosten	€ -200.000	
Wetsvoorstel aanpassing belastingstelsel waterschappen	budgetneutraal	
Informatiebeveiliging & Privacy	budgetneutraal	cf KN2027 (AB 17-12-2025) obv NIS2 en B102
Stimuleringsregeling	budgetneutraal	cf besluit (AB 23-6-2016)
Effect Harmonisatie en kostenverdeelmethode	Opgenomen in de begroting:	
Inflatie maatwerk	€ -15.000	cf nieuwe opzet KVM (AB 25-1-2024), format DVO
Inteme kosten maatwerk (nu via offertetraject)	€ 15.000	(AB 12-12-2024) en Harmonisatietraject (AB 8-12-2022)
Mogelijke ontwikkelingen	Niet opgenomen:	
Project Inwinning Secundaire Objectkenmerken	onbekend	
Tegengaan toenemende armoede	onbekend	
- Sociaal invorderen	onbekend	
- Vroegsignalering	onbekend	
Leegstandsheffing	onbekend	
Krapte op de arbeidsmarkt	onbekend	
Informatievoorziening en ICT	onbekend	
Robotisering en artificial intelligence (AI)	onbekend	

Zoals zichtbaar is gemaakt in bovenstaande tabel is de beïnvloedbaarheid door BsGW van de in de begroting opgenomen posten beperkt. De begrotingsposten zijn nagenoeg allemaal gebaseerd op eerder door het Algemeen Bestuur van BsGW genomen besluiten en wetgeving.

De Financiële verwerking (meerjaren)begroting BsGW voor de begroting gemeente Landgraaf

Besluiten genomen door het Algemeen Bestuur van een gemeenschappelijke Regeling leiden doorgaans tot een autonome ontwikkeling voor de deelnemend gemeenten. Mede door groei van de bijstelling van de proceskosten werkt dit in de meerjarenbegroting van de BsGW en daardoor zal dit ook autonoom doorwerken in de bijdrage die de gemeente Landgraaf zal leveren. Bijgaand in cijfers het effect voor de gemeente Landgraaf:

	2027	2028	2029	2030
Aandeel Landgraaf				
Bijdrage aan BsgW conform meerjarenraming BsgW	€ 690.156 €	711.751 €	739.513 €	780.163
Bijdrage aan BsgW conform meerjarenraming Landgraaf	€ 762.843 €	775.699 €	789.536 €	788.969
Mutatie **	€ -72.687 €	-63.948 €	-50.023 €	-8.806
	<i>voordelig</i>	<i>voordelig</i>	<i>voordelig</i>	<i>voordelig</i>
Mutatie **: <i>waarvan via heffing riolen en afvalstoffen</i>	€ -72.687 €	-63.948 €	-50.023 €	-8.806
<i>waarvan in exploitatie (AO)</i>	€ -61.743 €	-49.315 €	-33.259 €	-9.636
	€ -10.944 €	-14.633 €	-16.764 €	830

De bijdrage aan BsGW voor de periode 2027 t/m 2030 bedraagt op basis van de huidige meerjarenraming van BsGW € 690 duizend in 2027 oplopend naar € 780 duizend in 2030.

Het positief effect wordt gedeeltelijk verwerkt door dit te nemen als aandeel in de perceptiekosten bij de riool- en afvalstoffenheffing; het restant wordt meegenomen als autonome ontwikkeling in de kadernota 2027.

Relevante aandachtsgebieden

Communicatie

Geen zienswijze op te nemen voor de ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2031 en dit al in concept aan het bestuur van de BsGW mede te delen.

Burgerparticipatie

N.v.t.

Advies

In te stemmen met voorliggend raadsvoorstel en daarbij toestemming verlenen voor:

- In te stemmen met de ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028–2031 van de BsGW;
- Geen zienswijze af te geven voor deze ontwerpbegroting 2027 en meerjarenraming 2028–2031;
- De financiële gevolgen van de voorliggende ontwerpbegroting 2027 en de meerjarenraming 2028–2031 BsGW te verwerken in de nieuwe programmabegroting 2028–2031 en het niet via de heffingen gedekte deel opnemen als positieve autonome ontwikkeling in de kadernota ten behoeve van de nieuwe programmabegroting 2028–2031:
 - a. voor het jaar 2027 een bedrag van € 72,6 duizend (waarvan € 61,7 duizend vrijval in de heffingen);
 - b. voor het jaar 2028 een bedrag van € 63,9 duizend (waarvan € 49,3 duizend vrijval in de heffingen);
 - c. voor het jaar 2029 een bedrag van € 50,0 duizend (waarvan € 33,3 duizend vrijval in de heffingen);
 - d. voor het jaar 2030 een bedrag van € 8,8 duizend (waarvan € 9,6 duizend vrijval in de heffingen en € 0,8 duizend opnemen in de exploitatie als autonome ontwikkeling).

Burgemeester en wethouders van Landgraaf,
de secretaris, de burgemeester,
ir. J.M.C. Rijvers mr. R. de Boer

Bijlage(n)

1. BsGW Ontwerpbegroting 2027 en MJR 2028–2031
2. Raadsbesluit Ontwerpbegroting BsGW 2027 en meerjarenraming BsGW 2028–2031